

WYCHOWUJMY!

DOROSŁYM O DZIECIACH

Nr 3(6)/2022

Niełatwe dorastanie

5

Pajdocentryzm
i pajdokracja, czyli
o dzieciństwie, na które
nie było czasu

10

10 sposobów na kryzys
okresu dorastania

16

Pornografia. Temat,
o którym rodzice wolą
nie myśleć

46

TEMAT NUMERU

Zagrożona młodość

Czy etapy, które nasze dziecko pokonuje w drodze do dorosłości, są czymś naturalnym i przejściowym, czy powinny budzić niepokój? Czy mamy być jeszcze wychowawcami, czy już tylko akceptującymi obserwatorami? Jak możemy wspierać nasze dorastające dziecko? Na te pytania chcemy poszukać odpowiedzi w niniejszym numerze „WychowujMY!”.

Maciej Tryburcy

METODA SKAUTOWA – SKUTECZNY ŚRODEK WYCHOWAWCZY

Od ośmiu lat Stowarzyszenie Rodzin im. bł. Mamy Róży prowadzi projekt wychowawczy dla dzieci i młodzieży oparty na metodzie skautowej. Przez ten czas wypracowaliśmy unikatowe rozwiązanie, które daje rodzicom możliwość organizowania skautingu w swojej parafii bez profesjonalnej kadry i bazy materialnej, ale z udziałem grupy dorosłych, związanych wspólną ideą. Naszą organizację nazwaliśmy „Wędrownicy”, bo ruch i ciągła gotowość do podejmowania wyzwań są naszymi znakami rozpoznawczymi.

Autorem idei skautingu był brytyjski wojskowy – gen. Robert Baden-Powell, żyjący na przełomie XIX i XX wieku. Opierając się na doświadczeniach wojennych, kiedy angażował nastolatków jako zwiadowców, postanowił stworzyć ruch dla młodych ludzi, który będzie formował dobrych obywateli. W Polsce skauting przybrał formę harcerstwa, do myśli Baden-Powella dodano przygotowanie młodzieży do walki o niepodległość Ojczyzny. Skauting został zauważony

także przez Kościół jako narzędzie do ewangelizacji młodzieży. Francuski jezuita ks. Jakub Sevin SJ, zafascynowany dziełem Baden-Powella, stworzył na jego podstawie katolicki system wychowawczy.

Cele skautingu katolickiego obejmują wychowanie człowieka w wielu wymiarach:

- **kształtowanie charakteru** na podstawie zasad i prawa wymaga pracy nad sobą, eliminowania słabości;
- **rozwój zmysłu praktycznego**, czyli samodzielności, pozwala zadbać o siebie i radzić sobie w różnych sytuacjach;
- **wyrabianie ducha służby** otwiera na potrzeby bliźnich, pomaga zwalczać egoizm;
- **pogłębianie relacji z Bogiem** daje młodemu człowiekowi siłę, aby dążyć do zbawienia;
- **działanie dla rozwoju fizycznego i zdrowia** pozwala dbać o swoje ciało i mieć dobrą kondycję.

Metoda skautowa „Wędrowników” opiera się na klasycznej koncepcji Ewy Grodeckiej, jednej z czołowych instruktorek ZHP w okresie międzywojennym, która kładła podwaliny pod polską metodykę harcerską. Rozwijamy ją w duchu chrześcijańskim, dostosowując do wyzwań współczesności. W jej skład wchodzi:

- **pozytywność** – wspieranie mocnych stron dzieci, szukanie konstruktywnych rozwiązań w każdej sytuacji;
- **indywidualność** – rozpoznanie wyjątkowości każdego dziecka, jego potencjału i talentów, do których dostosowuje się propozycje rozwoju;
- **wzajemność oddziaływań** – dwustronna relacja wychowawcza między opiekunami a podopiecznymi; opiekun nie ma być wodzem, ale przewodnikiem;
- **dobrowolność** – świadome i wolne podjęcie decyzji o przynależności do organizacji skautowej i przestrzeganiu jej zasad, które stanowią drogowskaz dla postaw i zachowań; wszelkie formy nacisku i manipulacji są zabronione;
- **świadomość celów** – uzmysłowienie dzieciom ich własnego wpływu na rozwój i realizację planów, transparentność działania organizacji skautowej;
- **wychowanie pośrednie** – uczenie się przez działanie, stwarzanie dzieciom sytuacji, w których doświadczenie i przeżycie pomagają zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności; pedagogika przygody pozwala wychowywać poprzez gry i zabawy;
- **naturalność** – dostosowanie się do specyfiki rozwoju dzieci w każdym wieku, wychowanie zróżnicowane w oddzielnych grupach dla dziewczynek i chłopców pozwala przełamywać stereotypy związane z płcią i podążać za naturalnym tempem rozwoju;
- **prostota** – szukanie rozwiązań bazujących na życzliwości i solidarności, a nie na pieniądzu i majątku, brak zależności od instytucji rozdzielających granty i fundusz;
- **system zastępowy** – praca w małych grupach stwarza możliwość dotarcia do każdego dziecka, poprzez bycie w grupie dziecko może rozwijać się społecznie;
- **wewnętrzna integracja** – dążenie do tego, aby prawdy i zasady poznawane i uznawane przez dziecko za słuszne pozostawały w jedności

- z praktykowanymi przez nie w życiu, nauka szczerości i otwartości w miejsce zakłamania i obłudy;
 - **wspólnota** – gromadzenie się w jedno w realizowaniu planów Ojca, w zjednoczeniu z Chrystusem, w miłości i jedności Ducha Świętego, bliska relacja z Kościołem – Matką i Nauczycielką;
 - **poznawanie Stwórcy przez stworzenie** – nauka szacunku dla świata natury jako dzieła Bożego, poznawanie Boga poprzez poznawanie przyrody;
 - **służba dla Boga i Ojczyzny** – bezinteresowny dar z siebie na rzecz parafii i społeczności lokalnej, zaangażowanie w sprawy społeczne, służba liturgiczna;
 - **wolność i odpowiedzialność** – odnoszenie się do młodych z zaufaniem, powierzanie im zadań, traktowanie ich jako współtwórców organizacji;
 - **otwartość na inicjatywę** – ciągłe doskonalenie organizacji skautowej, szukanie nowych przestrzeni działania, elastyczność w dążeniu do celów.
- Wartość skautingu szczególnie można docenić w czasach ograniczeń związanych z pandemią COVID-19. Po dwóch latach edukacji zdalnej dzieci odzwyczaiły się od normalnego życia społecznego, które zastępuje korzystanie z komunikatorów. Dramatycznie pogorszyła się też sprawność fizyczna, brakuje chęci do wyjścia z domu i poznawania świata. Na te problemy pomocą może być udział w zajęciach grupy skautowej.

Po dalsze informacje zapraszam na naszą stronę internetową: <https://wedrownicy.pl/MaciejTryburcy>